

Beata Piasny

Instrumentarium zarządzania publicznego

*Recenzja książki B. Kozuch, Ł. Sułkowskiego (red.),
Wydawnictwo Difin, Warszawa 2015, liczba stron 200.*

W 2015 roku została wydana, przez Wydawnictwo Difin, książka pod redakcją Barbary Kozuch i Łukasza Sułkowskiego zatytułowana *Instrumentarium zarządzania publicznego*. Publikacja ta, dotycząca metod i technik zarządzania, ma duże znaczenie teoriopoznawcze i aplikacyjne, i została przygotowana przez profesorów z uczelni, dla których ważnym problemem badawczym jest zarządzanie publiczne.

Monografia składa się z trzech części. Pierwsza obejmuje podstawy teoretyczne zarządzania publicznego i składa się z dwóch rozdziałów. W rozdziale pierwszym zawarte zostały rozważania Ł. Sułkowskiego na temat współczesnych tendencji rozwoju nauk o zarządzaniu. Autor wymienia i charakteryzuje w nim megatrendy we współczesnych naukach o zarządzaniu oraz w zarządzaniu publicznym. Wskazuje m.in., że zarządzanie publiczne dzieli się na coraz większą liczbę dyskursów szczegółowych na temat zarządzania, np. w administracji publicznej, w szpitalach, w usługach edukacyjnych i innych organiza-

cjach publicznych. Rozdział drugi to dociekania naukowe Barbary Kozuch koncentrujące się wokół teoretycznych i praktycznych aspektów zarządzania publicznego. Autorka wskazuje m.in. na cztery modele zarządzania publicznego, a mianowicie:

1. administrowania publicznego,
2. nowego zarządzania publicznego,
3. współzrządzenia publicznego (*public governance*),
4. nowego współzrządzenia publicznego (*new public governance*).

Autorzy, w oparciu o analizę podstaw zarządzania publicznego, wykazali, iż dyscyplina ta ma własne instrumentarium, w dużej mierze zaczerpnięte z zarządzania ogólnego i zarządzania przedsiębiorstwami i dostosowywane do organizacji publicznych.

Część druga książki poświęcona jest głównym metodom i technikom zarządzania publicznego. W rozdziale trzecim Paweł Mikińczuk podjął problematykę publicznego zarządzania strategicznego. Odniósł się on przede wszystkim do źródeł i podstaw teore-

tycznych publicznego zarządzania strategicznego, zarządzania strategicznego w samorządzie oraz do strategicznego zarządzania przestrzenią i środowiskiem. Rozdział czwarty to rozważania Romana Batko na temat zarządzania jakością w organizacjach publicznych. Autor uwypuklił w nim pojęcie jakości, cechy współczesnej organizacji publicznej jako środowiska, w którym zachodzą procesy zarządzania jakością, standaryzację zarządzania organizacją publiczną dzięki systemowi zarządzania jakością oraz jakość jako zobowiązanie etyczne. W rozdziale piątym Barbara Kozuch podjęła temat zarządzania programami i projektami publicznymi. Dokonała ogólnej charakterystyki zarządzania programami i projektami publicznymi, przybliżyła ich specyfikę oraz wskazała czynniki sukcesu w zarządzaniu programami i projektami. W szczególności podkreśliła kompleksowe oddziaływanie kompetencji menedżerskich, które sprawia, że stanowią one podstawowy warunek skutecznego zarządzania projektami i programami publicznymi. Rozdział szósty autorstwa Łukasza Sułkowskiego poświęcony został kulturze organizacji publicznej. Autor zajął się w nim problematyką badania i charakterystyką kultur organizacji publicznych. Z prezentowanych przez autora badań wynika, że nadal, w organizacjach publicznych dominują kultury konserwatywne, biurokratyczne, hierarchiczne i kolektywistyczne. Aldona Frączkiewicz-Wronka, w rozdziale siódmym, poddała analizie nowoczesne przywództwo w organizacjach publicznych. W szczególności dokonała charakterystyki głównych koncepcji przywództwa, organizacji publicznej jako środowiska pracy przywódcy oraz organizacyjnych i indywidu-

alnych uwarunkowań rozwoju przywództwa w organizacjach publicznych. Autorka uważa, że organizacja publiczna jest środowiskiem pracy o specyficznych cechach, stąd też przywódcy powinni obok tradycyjnych ról kierowniczych realizować pięć dodatkowych, określanych w literaturze jako: architekt konsensusu, popularyzator spraw lokalnych, interpretator wartości lokalnych, wzór etycznego postępowania, współwykonawca władzy lokalnej. Jako wizjonerzy, organizatorzy, planiści, rozjemcy, przywódcy różnych szczebli zarządzania mają za zadanie prze-wodzić swoim pracownikom z zachowaniem zasad prawości, uczciwości i z dużym zaangażowaniem. Część drugą zamyka rozdział Barbary Kozuch i Antoniego Kozucha poświęcony zarządzaniu partycypacyjnemu. Autorzy przybliżyli w nim problematykę partycypacji w organizacjach publicznych, istotę zarządzania partycypacyjnego oraz zarządzanie partycypacyjne a budowanie zaufania publicznego. Autorzy stwierdzają, że istotą zarządzania partycypacyjnego w organizacjach publicznych jest zapobieganie nadmiernej koncentracji władzy i minimalizowanie negatywnych społecznych skutków centralizacji, umożliwianie wszechstronnego oglądu sytuacji, zwiększenie liczby krytycznych ocen, wzrost poziomu samo motywowania, podkreślanie podmiotowości wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy biorących udział w procesach partycypacji, zaspokajanie potrzeb wyższego rzędu. Podkreślają, że to właśnie na gruncie zarządzania publicznego partycypacja społeczna, polityczna i partycypacja organizacyjna nakładają się na siebie, znajdując dobre odzwierciedlenie w partycypacji publicznej.